

Utæthedden

»Vi vinder – hvis I vil, og hvis I vil, står jeres organisation bag jer«

Uptown Nørrebro

vvs-arbejde i 100 meters højde

Side 6-8

Afskedsreception for Bjarne G. | Side 15
Møde om rørprislstens fremtid | Side 18
Ny formand er fundet | Side -3-5
Generalforsamling | Side 11-15

6 / 2017 · November

Ucensureret blad udgivet af
Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873
Lygten 10, 2400 NV
Telefon: 3583 2422
E-mail: kbh@blikroer.dk

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Juul Rasmussen
E-mail: bgp@blikroer.dk
Redaktion:
Journalist Ivan Enoksen (DJ)
E-mail: ive@blikroer.dk

Oplag: 3200

Tryk: Dystan & Rosenberg

Afleveret til postvæsenet:
18. november 2017
Deadline for næste nummer:
19. januar 2018

Forsiden

Uptown Nørrebro får Københavns
højeste udsigtspunkt med offentlig
adgang.

LEDER

Henriks første leder

Tak er kun et fattigt ord, men dog også et vigtigt ord.

Tak til de mange, der deltog i generalforsamlingen 31. oktober, og tak til alle, der i dagene derefter kom i fagforeningen på Lygten og afgav deres stemme ved formands- og bestyrelsesvalgene. Tak også til tillidsfolk og andre fagligt aktive, som fik det til at ske.

Herfra tillige en stor tak til Allan Leegaard. Tak for dit virke i Rør & Blik gennem mange år og tak for en fair valgkamp.

God vind fremover, jeg håber, vi får dig at se i andre faglige sammenhænge, for jeg er enig med forbundsformand Max Meyer, som på generalforsamlingen forleden sagde, at fagbevægelsen ikke har råd til at miste dygtige og engagerede tillidsfolk som dig.

Sidst men ikke mindst en stor personlig tak til min familie for gennem seks uger at have udholdt en valgkampsramt mand og far.

Tillykke til Lars Andersen, Søren Thomsen Graversen og Christian Ingebret Jensen med jeres bestyrelsesposter. Og tillykke til Lars Halling, der som suppleant vistnok fik lige den post, han gik efter.

Nogle er glade for formandsvalgets udfald, andre er skuffede og så er der selvfølgelig også de ligeglade, men jeg går ud fra, at der er enighed om, at herfra, hvor vi står, går vi videre i samlet og styrket flok.

Selvfølgelig frembyder det udfordringer, når den daglige fire-mands ledelse i fagforeningen på en gang mister sine to mest erfarne medlemmer, men det er udfordringer, som kan klares og vil blive det.

Vi er i fuld gang med at sætte et ny stærkt hold op, hvor alle kommer til at lave det, de hver især er bedst til.

Rør & Blik er en stærk fagforening med stolte traditioner, som vi skal værne om, men vi skal også udvikle og forny fagforeningen. Det giver generationsskiftet, som vi står midt i, fine muligheder for, og dem skal vi forstå at udnytte.

Så derfor, kære medlemmer og kolleger: Lad os få støvet hylderne af og rusket op i gamle vaner og rutiner.

Som du kan læse inde i bladet, afleverer Bjarne G. Petersen et Rør og Blik i fineste form. Vi – de ”nye” – vil gøre vores allerbedste for at passe godt på Rør & Blik, så fagforeningen til enhver tid er klar til kamp.

*Henrik Juul Rasmussen, formand for
Rør og Blik København*

Fotos: Brian Berg/Monsun

Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 har valgt ny formand

Henrik Juul Rasmussen blev fredag 3. november klokken 15.13 erklæret som vinder af formandsvalget mellem ham og Allan Leegaard.

■ **VALG** I den time og de 13 minutter, som gik fra klokken 14.00, da sidste frist for stemmeafgivning udløb, havde stemmeudvalget kontrolleret gyldigheden af 308 stemmesedler, erklæret en enkel af dem ugyldig (medlemmet havde sat kryds ved begge kandidater) og talt sig frem til, at Allan Leegaard havde fået 74 stemmer og Henrik Juul Rasmussen 233 stemmer, svarende til henholdsvis 24,1 procent og 75,9 procent af de afgivne stemmer.

Urafstemningsresultatet, der blev bekendtgjort under overværelse af blandt andre de to formandskandidater, har flere umiddelbare konsekvenser.

Ny formand, ny rørsekretær

Blandt dem er først og fremmest, at Henrik Juul Rasmussen med omgående virkning har overtaget formandsposten og fra og med nærværende udgave også posten som ansvarshavende redaktør af UTÆTHEDEN efter Bjarne G. Petersen, mens opmåler Karsten Pedersen efter sit nyvalg som faglig sekretær er rykket ind på posten som rørsekretær i stedet for Henrik Juul Rasmussen.

Det ledige ikke-politiske job som opmåler efter Karsten Pedersen er slået op med ansøgningsfrist 10. november,

Fotos: Brian Berg/Monsun

altså efter dette blads deadline. Derfor kan der her ikke siges noget om, hvem der bliver ansat og hvornår den nye opmåler tiltræder. Det kan blandt andet komme til at afhænge af opsigelsesvarslet i vedkommendes nuværende job. Det er aftalt i ny daglig ledelse, at Karsten Pedersen derfor fortsætter med at tage del i opmålingsarbejdet, indtil den nye mand er kommet på plads.

Følgerne af Allans Leegaard nederlag

Det andet sæt konsekvenser knytter sig til, at Allan Leegaard efter det tabte kampvalg om formandsposten ikke længere besidder nogen valgt post i Rør & Blik, og at hans post som arbejdsmiljøsekretær kommer til at stå tom, indtil der på forårsgeneralforsam-

lingen i april 2018 er valg til den. Alternativet er, at en fra bestyrelsen bliver konstitueret til at varetage funktionen frem til april. Sidstnævnte løsning er den, som ny formand Henrik Juul Rasmussen har sagt, han vil gå efter, og som Lars Andersen har sagt ja til at indgå i. Daglig ledelse støtter konstitueringen af Lars Andersen og et godt gæt er, at det kommer bestyrelsen til også at gøre på et møde 16. november.

Nye folk i forbundets styrende organer

Endelig – som en tredje konsekvens – kommer der til at ske udskiftninger af Rør & Bliks folk i Blik- og Rørarbejderforbundets styrende organer. Henrik Juul Rasmussen indtræder i forbundets

forretningsudvalg stedet for Bjarne G. Petersen, mens Henrik Juul Rasmussen og faglig sekretær Bjørn Due overtager de to pladser i hovedbestyrelsen, Bjarne G. Petersen og Allan Leegaard har siddet på.

De to pladser yderligere, Rør & Blik har i hovedbestyrelsen, er forbeholdt medlemmer af bestyrelsen, som ikke er på lønningslisten i fagforeningen, gerne kaldt de 'udefra kommende'. På pladserne sidder i dag Jimmi Hakmann Nielsen og Lars Andersen.

Let er det ikke

Ingen siger, at det skal være let at omstille et hold, som har mistet sine to mest rutinerede spillere, som mangler én spiller i at være fuldt hold og som tillige heller ikke endnu har fået støttefunk-

tioner på plads. Og lettere bliver det ikke af, at Allan Leegaard, den ene af de rutinerede, som er væk, har stillet støvlerne på hylden og meddelt, at han ikke agter at komme på kontoret på Lygten i sin opsigelsesperiode på tre måneder fra 1. november at regne.

Kampvalget til bestyrelsen

Også ved valget af medlemmer til bestyrelsen var der kamp, idet fire kandidater stillede op til de tre pladser.

Tre af de fire kandidater – Lars Andersen, Søren Thomsen Graversen og Lars Halling – søgte genvalg, mens den fjerde – Christian Ingebrect Jensen – søgte nyvalg, eller rettere come back, eftersom han tidligere har siddet i bestyrelsen.

Afstemningen, hvor der kunne stem-

mes på højst tre kandidater, gav følgende resultat:

Lars Andersen	204
Søren Thomsen Graversen	164
Christian Ingebrect Jensen	150
Lars Christian Halling	82

De tre med højst stemmetal er valgt til bestyrelsen, mens Lars Christian Halling, der i sit valgoplæg i forrige nummer af UTÆTHEDEN nærmest bad sig fritaget, fik færrest stemmer og må derfor tage til takke med at være suppleant til den.

Blå bog

**Rør & Blik formand
Henrik Juul
Rasmussen**

Født: 19. maj 1963 i Vangede som den yngste af tre drenge. Broderen i midten er også udlært vvs'er.

Klassebaggrund: Faderen snedker, moderen HK'er, delvist hjemmegående.

Civil status: Gift, fire børn, alle piger. Til familien hører også hunden Bernhard af racen Berner Sennen. Hustruen arbejder som leder af et botilbud i Gladsaxe for alkoholikere.

Bopæl: Bor i selvbygget træhus i Gladsaxe og har sommerhus på Sjællands Odde.

Fritidsinteresser: Skisport og motorcykelkørsel.

Køretøjer: Peugeot 307, årgang 2004, og Honda 700 kubik motorcykel.

Skolegang: Ni år på Mosegårdsskolen i Vangede.

Uddannelse: Bliver i 1983 på EFG (Erhvervsfaglig Grunduddannelse) og hos firmaet Bruun & Sørensen udlært som rørsmed efter en læretid, som indebar to år med overvejende serviceopgaver. Får sit første job som svend hos Danthor Tubotec. Efter kortvarige ansættelser hos Semco (4 x ½ år), Ernst Nielsen & Co samt Poul Sejer Nielsen får han bidt sig fast som fjernvarmemand hos Rørbyg.

Faglig løbebane: Ansættelsen som fjernvarmemand hos Rørbyg varer 21 år. De sidste 10 år af dem er han tillidsmand for vvs-kollegerne.

Henrik Juul Rasmussen bliver medlem af Rør og Bliks bestyrelse i 2005 og et år senere også af Blik- og Rørarbejderforbundets hovedbestyrelse. På efterårsgeneralforsamlingen i 2011 vælges han som rørsekretær efter John Antonsen.

Første fredag i november 2017 bliver Henrik Juul Rasmussen efter et vundet kampvalg udpeget som ny formand Rør & Blik.

Højhuse og miniboliger bliver den ny sort

Byggegrundene i København er få og dyre. Hver måned flytter 1000 personer til byen og efter prognoserne skal den i 2025 have 100.000 flere indbyggere end de nuværende 600.000. De mange flere københavnere behøver tag over hovedet, så hvad gør man?

Man stabler dem over på hinanden.

■ **BYUDVIKLING** Det synlige resultat er, at der opføres højhuse i København som aldrig før. Hvor det før hørte til sjældenhederne, at vvs-arbejde blev udført i op til 100 meters højde, er det nu blevet nærmest hverdagskost.

En opgørelse over for nyligt færdiggjorte samt igangværende og planlagte højhusbyggerier i København når frem til tallet 44.

Et af de igangværende projekter er Uptown Nørrebro på den tidligere DSB-grund ved Mimersparken og Nørrebro Station. Her opføres 510 fortrinsvis, men ikke udelukkende, mindre (17-50 m²) studie- og ungdomsboliger. Det væsentligt lavere antal større boliger på fra 65 til 115 m² er tiltænkt familier og små bofællesskaber.

Kendt vvs-stof

På Uptown Nørrebro har et syvmands-sjak fra vvs-firmaet C 5 været i gang siden uge 44 i 2016, og er ved at have færdiggjort opgaverne i projektets seks punkthuse på mellem seks og syv etager.

Nu drejer det sig om vand-, gulvvarme- og afløbsinstallationerne i det 100 meter og 30 etager høje tårn. De 29 af etagerne er til beboelse, mens der på 30. etage kommer en udsigtsplatform, der bliver byens højeste udsigtspunkt med offentlig adgang.

Jens Christian Stengaard, der er akkordholder i sjakket fra C 5, siger, at

Fra venstre stående: Jesper Larsen, Kim Andersen, Kenneth Drejsig, Jens Christian Stengaard, Anders Allerslev og Tom Lacota. Knælende foran: David Ternvalt.

arbejdet med at trække rør i højhuset fundamentalt set ikke adskiller sig fra det tilsvarende i punkthusene.

»Det er den samme teknik, de samme materialer og det samme værktøj. Dog skal der i højhuset noget særligt til for at få hævet trykket, så vandet kan komme de der 100 meter op. Det sørger trykforøgere sammen med hjælpecentraler på tårnets 9. og 29. etage for. Derudover bliver der i højhuset lavet sving, nærmest som en rundkørsel, på faldstammerne for at nedsætte faldhastigheden. Men ellers er det kendt stof, vi har med at gøre.«

Logistiske udfordringer

De største udfordringer ved at bygge i højden har med fremkommeligheden og logistikken at gøre, mener Jens Christian Steengaard, mens vi står og venter på mandskabshejsen, som kan bringe os så højt op i tårnet, som betonfolkene nu er

Ringe fremkommelighed og lange ventetider er for vvs-sjakket ikke bare irritationsmomenter. Det er for et arbejde, som udføres i akkord, hvor aflønningen står i forhold til produktiviteten, lig med tabte indtægter.

nået med støberiet. Det er på dagen til 7. etage.

»Vi er bare os to, så tænk på, at vi i sjakket er syv og at der i alt er 100 håndværkere på pladsen, som skal frem med deres sager, og det er som regel på samme tid som os. Og tænk også på, at det kun bliver værre jo højere op vi når, fordi transportafstandene for folk og

byggematerialer øges. Det risikerer at blive et helvede.«

UTÆTHEDENs udsendte siger, at han har hørt, at vvs'ere ved et andet højhusprojekt, byggeriet af hotellet Bella Sky, en dag om ugen brugte at møde en time til halvanden tidligere ind end andre håndværkere og udnyttede forspringet til at få flere dagens materialeforbrug bragt frem til gerningsstederne.

»Jeg har hørt det samme, men så vidt jeg ved, forblev det ved snakken. Byggeledelsen på Uptown Nørrebro har som sit bud på en løsning meldt ud, at der vil blive leveret såkaldte større komponenter efter klokken 15.00. Det vil, hvis det skal batte noget, indebære en forlængelse eller omlægning af vores arbejdstid, men den er vi ikke med på, vi arbejder fra 06.00 til 14.00 ugens fire første hverdage og om fredagen til 13.00, og det er længe nok. I modsætningen til den tiltrækkende arbejdskraft på pladsen, ▶

som ikke hænger i en klokkestreng og gerne arbejder over, har vi noget, vi skal hjem til.«

Spildtid koster på indtjeningen

Ringe fremkommelighed og lange ventetider er for vvs-sjakket ikke bare irritationsmomenter. Det er for et arbejde, som udføres i akkord, hvor aflønningen står i forhold til produktiviteten, lig med tabte indtægter.

»Jeg har været med på tre højhusbyggerier, hvor problemet med fremkommelighed voksede jo længere, vi kom frem, det vil sige op ad i højderne. Jeg har grund til at tro, at det også blive tilfældet denne gang. Hvis jeg får ret, må vi have en aftale med firmaet om betalingen for tid, vi bruger på at stå i kø ved hejsene, på ikke at kunne få varerne op eller på ikke at kunne komme frem på grund af andre logistiske problemer,« siger rutineret akkordholder Jens Christian Stengaard.

Selv om han bor i Vipperød ved Holbæk og hans arbejdsgiver har hoved-

Akkordholder Jens Christian Stengaard

kontor i Gevninge på Midtsjælland, en svensk mils penge vest km for Roskilde, er han medlem af københavnske Rør & Blik. Det er også resten af sjakket, alle bosiddende ude på Sjælland. For-

klaringen er, at de er tilknyttet firmaets afdeling i Rødovre og derfor fagforeningsmæssigt hører under Rør & Bliks domæne.

Betaling for usynligt arbejde

Rørprislisten, som C 5-sjakkets arbejde på højhusbyggeriet Uptown Nørrebro bliver målt op og betalt efter, indeholder ikke beløbssatser for ventetider. Men den har en bestemmelse (side 10, stk. 7) om arbejder, som enten ikke er nævnt i prislisten, udføres under særlige forhold, under ekstraordinære omstændigheder eller er præget af ekstraordinære vanskeligheder.

I sådanne tilfælde skal akkordholder anmelde sit krav om kompensation. Accepterer mester, foreligger en såkaldt særskilt akkordering, som akkordholder derefter skriver kopisedler ud fra. Afviser mester derimod kravet, skal sagen forhandles med først den stedlige vvs-tillidsmand og siden, i tilfælde af fortsat uenighed, afgøres i det fagretlige system.

Der er i forbindelse med højhusbyggerierne, hvor der er de største problemer med fremkommeligheden, skabt en

Kim Andersen i gang med svejseriet i varmecentralen i kælderen under tårnet

vis præcedens vedrørende ventetidsbetalingen. Den går fra den i virksomheden gældende timeløn, timelønnen ganget

med for eksempel en faktor 1½ eller en timeløn svarende til gennemsnitsindtjeningen på akkorden.

Små boliger giver dobbelt op med vvs-arbejde

Der er for få af dem og de er for dyre. Det er det københavnske boligproblem i en nøddeskal

Manglen på boliger søges løst gennem højhusbyggeri. Det kaster mange enheder af sig på begrænset grundareal, men de høje huse løser i sig selv ikke problemet med boligpriser, der er så pebrerede, at folk med jævne indkomster ikke kan være med.

Bystyret i København har i den anledning opkastet en plan, som det mener vil kunne bidrage til en løsning på bo-prisernes himmelflugt, og som – om ikke andet – må antages at generere en betydelig mængde ekstra vvs-arbejde, hvis ikke dobbelt op.

Planen går ud på at fremme overførelsen af mindre lejligheder ved at fjerne det i København gældende krav om,

at 75 procent af familielejlighederne i nybyggeriet skal være over 95 m² i gennemsnit.

Reglen, der i sin tid blev indført for at trække ressourcestærke borgere til København og holde på børnefamilier, som ellers kunne finde på at flytte til forstæderne, har virket efter hensigten: der er kommet flere ressourcestærke borgere til. Bagsiden af medaljen er, at 95 m² kravet har sat en stopper for tilførslen af små lejligheder til boligmarkedet.

Udbuddet er blevet mindre end efterspørgslen, og det har fået priserne på små lejligheder til at stige uforholdsmæssigt meget.

Flertallet på Københavns Rådhus er enige om, at der gennem en nedsættelse af arealkravet på de 95 m² skal gives plads for flere små lejligheder i nybyggeriet.

UTÆTHEDEN har spurgt i TEKNIQ og Bygherreforeningen, hvor meget større vvs-entreprisen bliver i et nybyggeri med 100 lejligheder a 50 m² i forhold til et med 50 lejligheder a 100 m².

TEKNIQ ønskede ikke at forholde sig til spørgsmålet. Projektchef Graves Simonsen fra Bygherreforeningen var lidt mindre defensiv, men dog tilbageholdende.

»Sagen er politisk, og når sager er det, udtaler vi os ikke om dem her i foreningen. Men ret har du da i, at der medgår mere vvs-arbejde ved monteringen af køkken- og badeværelsesinstallationer i 100 lejligheder a 50 m² end der gør i 50 lejligheder a 100 m². Det siger sig selv, men hvordan det kommer til at spille ind på byggeomkostninger, har vi ikke regnet på,« siger Graves Simonsen.

KURSER

Pas på du ikke bliver snydt i løn

Lys på prislisterne i vintermørket

Rør & Blik København holder i januar og februar kurser i rørprislisterne og fjernvarmeprislisterne for såvel nybegyndere som øvede.

Kursusprogram for medlemmer af fagforeningen, som ikke før har deltaget på rørprislisterkurser:

Torsdag 11. januar kl. 16.00 - 20.00: Rør- og fjernvarmeprislisterne (Del 1)

Torsdag 18. januar kl. 16.00 - 20.00: Rør- og fjernvarmeprislisterne (Del 2)

Kurserne udgør et hele og tages samlet.

Torsdag 25. januar kl. 16.00 - 20.00: Kopihåndtering

Kursusprogrammet for øvede, det vil sige medlemmer, som tidligere har deltaget på prislisterkurser, kender til prislisterne og som i øvrigt skal bringe en bærbar pc:

Torsdag 1. februar kl. 16.00 - 20.00: Opmåling på pc

Torsdag 8. februar kl. 16.00 - 20.00: Opmåling på pc

Tilmelding på telefon 35832422 eller mail kbh@blikroer.dk

Håndværksmestre tænker på at skride

En tredjedel af de mindre håndværksvirksomheder i København overvejer at flytte ud af kommunen.

Det viser en undersøgelse, som Håndværksrådet har gennemført blandt medlemsvirksomhederne i Håndværkerforeningen i København.

Ud over gebyrer, skatter og afgif-

tet, der kaldes forholdsmæssigt dyre, er årsagen ifølge foreningens blad HÅND&VÆRK parkeringsforholdene og ringe fremkommelighed i byen.

37 procent af virksomhederne, som har deltaget i undersøgelsen, angiver af disse årsager at have set sig nødsaget til at takke nej til eller helt afvise at udføre opgaver i København.

Undersøgelsen har givet en vis gen-

lyd i pressen, og er af Håndværkerforening i København blevet benyttet til at genfremsætte et forslag om etablering af særlige p-pladser for erhvervskøretøjer i dagtimerne.

Teknik- og Miljøforvaltningen har hertil svaret, at den mangler saglige grunde til at reservere p-pladser til håndværkere uden at give samme mulighed til andre erhverv.

Håndværkerforeningen i København er, som kjøt i navnet antyder, en gammel forening. Den er oprettet i 1840, har i dag små 2500 medlemmer og tilslutning fra en række københavnske laug. Blandt andre Københavns Blikkenslager og VVS-laug, hvis oldermænd, Søren Schmidt, sidder i bestyrelsen.

Håndværksrådet, der ser sig selv som hovedorganisation for små og mellemstore virksomheder og har den københavnske håndværkerforening som medlem, fik 25. oktober i år nyt navn. Det nye navn 'SMVdanmark' med efternavnet 'Det nye Håndværksråd' skal fortælle omverdenen, at det er klassens lidt frække og lidt mindre pæne dreng, man her har med at gøre.

Velfærdens Dag 7. november, arrangeret af initiativet Danmark for Velfærd, sluttede i København med, at demonstrationsoptog med fem forskellige udgangspunkter i byen samledes på Bertel Thorvaldsen Plads i Indre By. Til stede her var en delegation fra Rør & Blik København. På billedet t.h. ses fanebærer Vagn Larsen, formand Henrik Juul Rasmussen og faglig medarbejder Rene H. Larsen fra Kreds Sjælland-Bornholm.

Sønderlemmende kritik af det ny 'velfærdssamfund'

Nihil Sine Labore.

Med denne latinske vending slog Bjarne G. Petersen hovedtemaet for sin formandsberetning til generalforsamlingen 31. oktober an. Vendingen, der betyder 'Intet uden arbejde' var møntet på holdningen til mennesker uden arbejde i et dansk velfærdssamfund under forandring.

»Man er intet uden arbejde, arbejder man ikke, skal man forvente at leve i dybeste armod«, slog formanden fast.

Eksemplerne var mange.

»Tag den nye a-kasselov med halvering af dagpengeperioden, karensgage, ingen dagpenge for søgne og helligdage. Sygedagpengeloven med ret til blot fem måneders sygedagpenge, hvorefter man nærmest pr. automatik kommer i et resourceforløb, hvis man ikke er raskmeldt inden sygedagpengeperiodens udløb. Eller ressourceforløbene, der medfører

en klækkelig reduktion af ens rådighedsbeløb og ofte varer ved i uendeligheder.

Afskaffelsen af efterlønnen, eller næsten afskaffelsen, er ikke med til at forbedre situationen. De, der ikke længere er hel så fit som før, har nu ingen steder at gå hen. De er for raske til at få førtidspension og for syge til at arbejde. Heller ikke for dem er der mange muligheder, seniorordninger eller ej.

Nedskæringer på overførselsindtægterne, indførelse af integrationsydelse, der er ved at være lavere end, hvad studerende kan få i SU. Her ud over kommer besparelser og nedskæringer på sygehusvæsenet, uddannelsesområdet og børne- og ældreområdet.

Selv når det kommer til skatten, er folk uden arbejde stillet ringere, De skattelettelser, der gives, gives primært som forhøjelse af beskæftigelsesfradraget, der som

ordet siger gives til folk i beskæftigelse. Er man syg, arbejdsløs eller af anden årsag uden for arbejdsmarkedet, er man et nul, og skal derfor kun have lov til at modtage, hvad der svarer til et rent eksistensminimum af ydelser. Et gammelt ordsprog, yde efter evne og nyde efter behov, er gået i glemmebogen, i hvert fald indgår det ikke længere i vores såkaldte velfærdssamfund.

Årsagen til velfærdsforringelserne kan ikke ensidigt tilskrives højrefløjen i dansk politik, også den tidligere socialdemokratiske ledede regering må tage sit medansvar for den udvikling, vi er vidne til,« sagde Bjarne G. Petersen, som håbede på, at Socialdemokratiet snart indser, at det er gået for vidt, og at der skal en genopretning af velfærdssamfundet til.

Den nu forhenværende om det fremtidige

Det regnes for dårlig stil, når afgående ledere slutter af med at belære efterfølgerne om, hvordan de skal styre butikken.

Det undlod Bjarne G. Petersen da også at gøre, da han 31. oktober aflagde sin sidste formandsberetning til en generalforsamling i Rør & Blik København.

Hvad han i stedet gjorde, var at opregne en række fremtidige udfordringer for vvs-branchens ansatte, som de og den nye ledelse i fagforeningen kommer til at skulle forholde sig til.

Øverst på listen havde Bjarne G. Petersen udenlandsk arbejdskraft og social dumping.

»EU er ved at stramme op på direktivet om udstationering af arbejdskraft fra et EU-land til et andet. Det skal angiveligt gøre det mindre attraktivt at hente arbejdskraft fra Østeuropa, men det finder virksomhederne nok ud af at omgå, verden er jo en del større end EU. Der er for nuværende flere vvs-virksomheder, som entrerer med udenlandsk arbejdskraft, enten som vikarer eller underentreprenører. Fortsætter denne tendens, ender vi på vvs-området i samme problemer, som vi ser andre steder i byggebranchen. Tænk bare på malerfaget, hvor udenlandsk arbejdskraft fylder ustyrligt meget. Det er i øvrigt ikke nogen naturlov, at det bliver den udenlandske arbejdskraft, der får sparket, når beskæftigelsen engang igen falder.«

Uddannelsesområdet var næste mørke sky på himlen.

»Vores i dag ret udmærkede uddannelser er under pres. En række hjemlige vvs-virksomheder ønsker korte specialiserede uddannelser indført. Direktøren for en af landets største vvs-virksomheder har udtalt, at han ikke mener det nødvendigt med en læretid på fire år for at kunne lave sprinkler, det bør efter

hans mening kunne læres på tre måneder, og det er ikke eneste arbejdsområde inden for vores fag, hvor korttidsuddannelser efter hans og sikkert også mange andre arbejdsgiveres mening kan finde anvendelse.«

Om udsigterne til øget digitalisering og robotificering i arbejdslivet sagde Bjarne G. Petersen:

»Hvis arbejderne får deres del af rationaliseringsgevinsten, kan det ende med at være noget positivt, men sikres der ikke en retfærdig fordeling, bliver det det stik modsatte. På forbundets tillidsmandskonference i Kolding for et par år siden vurderede en oplægsholder, at byggebranchen bliver mindst berørt, idet 'kun' en tredjedel af arbejdspladserne vil gå tabt, når robotterne for alvor rykker ind. Eneste gangbare løsning i den situation er, så vidt jeg kan se, at arbejdstiden sættes ned til en 20-25 timer om ugen, og at folkene sikres en anstændig løn.«

På overenskomstområdet bliver der ifølge Bjarne G. Petersen også masser

af udfordringer at forholde sig til.

»Endnu føres forhandlinger om vilkår på arbejdspladsen, der afviger fra overenskomsten, af den stedlige tillidsmand som repræsentant for de ansatte. Den ordning vil arbejdsgiverne af med. Deres krav er, at de uden om tillidsmanden skal kunne indgå aftaler med den enkelte medarbejder om dennes løn- og ansættelsesforhold. Faren ved en sådan individualisering er åbenbar: Det ulige styrkeforhold mellem firmaet og en medarbejder, der er skilt ud fra flokken, er aftaler, der på sigt undergraver vilkårene for alle.

Forhandlingssystemet i det hele tager trænger til en justering. Fuldstændig mørkelagte forhandlinger, hvor ingen uden for den snævre kreds af forhandlere aner, hvad der foregår, holder ikke længere. Medlemmerne taber interessen, og når resultatet endelig forligger, stemmer store dele af dem imod, fordi de ikke kan genkende deres ønsker i forhandlingsresultatet.«

”Det har været mig en ære”

Formand Bjarne G. Petersens afskedsord til velbesøgt generalforsamling:

»Dette er min sidste optræden som formand, og jeg vil derfor gerne have lov at takke alle medlemmer for den tillid, de har udvist ved at lade mig være deres repræsentant gennem så mange år.

Jeg kan kun sige, at det har været mig en ære, og at jeg håber, at I har følt, at jeres interesser er blevet varetaget bedst muligt. Samtidig skal der lyde en stor tak til valgte kolleger og ansatte her i fagforeningen, for uden dem havde det simpelthen ikke været muligt.

Jeg startede som bestyrelsesmedlem i 1988, blev valgt til hovedbestyrelsen i 1992, blev faglig sekretær i 1995 og formand i 2003, og jeg må sige, at det er sgu lidt imponerende, at I har holdt mig ud i så mange år.

Det ærgrer mig, at vi ikke kunne finde én kandidat til formandsposten her i fagforeningen, for uanset hvem der bliver valgt, vil det være et tab for fagforeningen, når halvdelen af den daglige ledelse forsvinder på en gang.

Jeg vil her til slut ønske den ny daglige ledelse, den samlede bestyrelse og samtlige medlemmer af vores fagforening god vind og kampglæde fremover.

Fra den ene formand til den anden

Forbundsformand Max Meyer, der som menigt medlem af Rør & Blik har taleret på fagforeningens generalforsamling, benyttede den til at sende en buket rosende omtale efter afgående formandskollega Bjarne G. Petersen.

»Bjarne, du har været en utrolig god kammerat og en meget dygtig tillidsmand. Du har også været en fantastisk inspiration for samarbejdet mellem forbundet og København.

Bjarne har søgt indflydelse, ikke gennem provokationer, men gennem samarbejde, ved at lytte og nogle gange endda bøje sig for andres argumenter. Da jeg i sin tid sad som formand i Roskilde, var der ikke noget samarbejde mellem København og Kreds Sjælland og heller

ikke mellem København og de jyske kredse. Det er der heldigvis kommet nu, og det skal Bjarne have en meget store del af æren for.

I hovedbestyrelsen har Bjarne gennem alle årene markeret sig som en skarp analytiker af såvel faglige som samfundspolitiske spørgsmål, og så har han haft mega megen viden at byde ind med.«

Andre i forsamlingen end forbundsformand Max Meyer benyttede sig af anledningen til at få sagt pænt farvel til formanden siden 2003.

Henrik Juul Rasmussen, afgående røresekretær og formandskandidat, var en af dem.

»Lige fra dengang, vi arbejdede

med et skævt smil på læben - vil jeg og mine lattermuskler komme til at savne. Bjarne, jeg ønsker dig alt det bedste i din nye tilværelse som pensionist og takker dig inderligt for alt det, du har givet og lært mig.«

Den udefra kommende del af bestyrelsen, repræsenteret ved Lars Andersen, havde også noget på hjerte.

»Bjarne er sgu en meget skæg mand at have arbejdet sammen med i bestyrelsen. Han er svær at overtale, faktisk er det umuligt, når han har lagt sig fast på en mening. På et møde i bestyrelsen her forleden mente et stort flertal, at det måske kunne være en god ide at servere røde pølser og brød til generalforsamlingen, Bjarne lyttede, og sagde så 'jo, vi skal have rugbrødsmadder' og sådan blev det, som I vil have erfaret her i dag. Han er ikke nem at forhandle med, men det kommer vi nok til at savne, for der er sgu også meget underholdende ved ham. Vi fra den udefra kommende del af bestyrelsen, sikkert også den anden halvdel, ønsker dig held og lykke for fremtiden, og ser frem til, at du giver en omgang øl i nær fremtid. **Bjarne, du har kæmpet bravt i mange år, og det er ikke gået ubemærket hen.**«

sammen ude på fjernvarmen, har jeg opfattet dig som en god kollega og en god kammerat og haft stor respekt for din strategiske sans samt den måde, hvorpå du har været med til at vende forholdet mellem forbundet og os i København.

Da jeg første gang kom i hovedbestyrelsen, havde vi i Rør & Blik seks pladser, vi var de største og vi sad på række. Når noget kom til afstemning, kiggede vi andre hen på Bjarne; rakte han hånden op, gjorde vi det også. De andre kredsfolk, som sammen-

lagt var de fleste, kiggede i stedet på forbundsformanden og stemte som ham. Det var ikke særligt produktivt, i hvert fald levnede det ikke megen indflydelse til Kreds København, så det er godt, at samarbejdet, ikke mindst takket været Bjarnes indsats, er kommet op at stå.

Faglig sekretær Bjørn Due fremhævede i sin afsked – ud over stor faglig dygtighed – Bjarne G. Petersens tørre humor.

»Den – sammen med dit lune og din lyst til at give alle en kærlig sviner

Din fagforening er i en god stand

Flere til generalforsamling end sædvanligt, muligvis det højeste antal siden Rør & Blik boede i eget hus på Lygten 18.

Stigende medlemstal. Ikke vildt og voldsomt, men stabilt omkring de 2000 med tendens til stigning.

En fornuftig økonomi, baseret på en betydelig opsparing og overskud på driften.

Jo, det var en fagforening i god stand, Bjarne G. Petersen gjorde status over, da han tirsdag 31. oktober holdt sin 28. og sidste beretning til en ordinær general-

samling i Rør & Blik.

Den afgangende formand kunne fra talepulten se ud over 146 medlemmer og konstatere, at selv om alt til rådighed stående møblement var stillet frem, var der folk, som måtte stå op.

Antallet af fuldt betalende svende-medlemmer, der på dagen (31. oktober) var blevet opgjort til 2012, var 12 flere end i april i år og 11 flere end i oktober 2016.

Økonomien kunne der heller ikke klages over. Halvårsregnskabet (01.01.

2017 – 30.06. 2017) udviste et overskud på 422.791 kroner mod de i budgettet for halvåret anslåede 102.996 kroner.

Med på positivlisten skal også, at der sidste år på akkordområdet blev sat opmålingsrekord med 158.119 timer til en gennemsnitlig indtjening på 320,26 kroner per time.

Rør & Bliks ordinære
generalforsamling 31. oktober
2017 udtaler i enighed:

Danmark for Velfærd

Velfærden i vores land er under pres. Vi har en regering, som finder det i orden at finansiere billigere biler og skattelettelser i toppen gennem nedskæringer på vores alles velfærd. Vi synes, det er en syg og utilstedelig prioritering.

Uanset om du er offentligt ansat som sygeplejerske eller arbejder i den private sektor som vvs'er, bliver du berørt, når der skæres på sygehusene, ældreplejen, folkeskolen, erhvervsuddannelserne eller nogle af alle de andre velfærdsgoder, vi via en velfungerende offentlig sektor bliver forsynet med.

Derfor er det også, at vi støtter op om **Danmark for Velfærd**. Initiativet, der har tilslutning fra en stort set samlet fagbevægelse, herunder selvfølgelig også vores eget Blik- og Rørarbejderforbundet, men sært nok ikke fra Dansk Metal, er lige akkurat den styrkedemonstration, der er brug for.

Vi kommer selv og ser frem til, at kolleger, som ikke er til stede her i aften, giver deres besyv med ved også at møde op, når der om en uge, tirsdag den 7. november, i København og mange andre byer, er kaldt til demonstrationer imod nedskæringerne på vores fælles velfærd.

Ved at stå sammen og ved, når der holdes kommunalvalg den 21. november, at stemme på partier, der vil velfærd frem for skattelettelser, kan vi ændre udviklingen hen mod større lighed og mere velfærd for alle.

Så det er det, vi opfordrer til: Stem på partier, som vil sætte en stopper for den systematiske udsultning af velfærden i vores land.

Udkitning for Bjarne G.

Rør & Blik inviterer til afskedsreception for foreningens formand siden 2003.

**Kom og sig farvel og tak til Bjarne G. Petersen,
the one and only!**

Fredag 19. januar 2018 kl. 13.00 -17.00

Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 København NV

Skurets regler er demokrati i praksis

Elevernes demokratiske dannelse er en overset del af vvs-uddannelsen. Hvordan den på en håndterlig måde kan komme til at spille en større rolle, har Rør & Blik medlem og tidligere fagskolelærer Jakob Neumann givet et bud på.

■ **UDDANNELSE** Den gode vvs'er, hvem er han? Han skal selvfølgelig kunne sit kram, men håndværksmæssig brillans alene gør ikke den gode vvs'er. Der hører mere til. Dette mere beskrives i § 1 som det overhovedet første i loven om vvs-uddannelsen og de andre erhvervsuddannelser. Her står, at uddannelserne skal bidrage til at udvikle de uddannelsessøgendes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund.

»Da jeg startede som underviser, troede jeg, at jeg var ansat til at tage mig af den håndværksmæssige oplæring, og at det var, hvad der var i det. Det var jeg helt tryk ved. Det kunne jeg godt finde ud, men da jeg fik læst nærmere på lektien og forstod, at vvs-uddannelsen også handlede om demokratisk dannelse, blev jeg virkelig tændt.«

Tændingen udmøntede sig før sommerferien i år i, at Jakob Neumann - udlært rørlægger/svejsjer og gennem fem år faglærer på Roskilde Tekniske Skoles vvs-linje - rundede 10 måneders studier på DEO (Diplomuddannelse i Erhvervs-pædagogik) af med en afgangsupgave om håndværkets dannelse.

Censorerne konstaterede i deres sammenfattende bedømmelse, at opgaven er et 'godt og vigtigt bidrag til at formulere den faglige dannelsens betydning for uddannelsen af danske håndværkere på erhvervsuddannelserne og fortjener at blive læst af undervisere og andre med

interesse for erhvervsuddannelserne – nu og i fremtiden.

Spil uden målmand

'Hvem står på mål?' kalder Jakob Neumann sin opgave. Hans korte svar på spørgsmålet om, hvem der står på mål for, at det demokratiske dannelseselement i vvs-uddannelse bliver taget alvorligt, er, at det gør stort set ingen, der spilles som oftest uden målmand.

Lærerkolleger, som Jakob Neumann talte med om emnet demokratisk dannelse som del af undervisningen, sagde, at det havde de ikke tænkt over, at det vidste de ikke var deres bord, at fag-faglig

skole. De møder her forventninger og krav, de ikke har været vant til. Det fører til frustrationer, ikke alene hos eleverne selv, men også hos virksomheder og lærere, som mener, at eleverne ikke har de fornødne færdigheder til at begå sig på en arbejdsplads og i en demokratisk håndværkerkultur, og at opdragelse til demokratisk medvirken er forældrenes og folkeskolens ansvar, men ikke hører til på en fagskole. Her er det fagets håndværk, der skal læres,« siger Jakob Neumann.

»Men da nu loven statuerer, at det – også – er fagskolernes ansvar, og at der i øvrigt efter min mening er brug for, at eleverne får sat begreber på, hvad der er

” **Da jeg fik læst nærmere på lektien og forstod, at vvs-uddannelsen også handlede om demokratisk dannelse, blev jeg virkelig tændt**

læring var deres eneste og højeste prioritet, at demokratisk dannelse er noget, der sker af sig selv i udviklingen fra skoleelev til faglært og at demokratisk dannelse er tavs viden, der som sådan ikke kan italesættes.

Samme distancerede tilgang fandt Jakob Neumann i sin research hos skoleledelse, faglige udvalg og ministerier.

De andres ansvar

Jakob Neumann siger til UTÆTHEDEN, at han ikke vidste, hvordan han gennem sin undervisning skulle kunne leve op til den noget skåltaleagtige snak om udvikling af elevernes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund

»Engang var de fleste elever ud af håndværkerfamilier og hjemme fra opdraget i håndværkets etik. Nu er den ukendt for de fleste, der starter på teknisk

for nogle værdier, de som håndværkere gerne skulle blive bærere af, begyndte jeg at overveje, hvad der skulle til for at gøre undervisningen relevant for eleverne.«

Forhandling-mægling-aktion

Overvejelserne ender i introduktionen af forsøg med et såkaldt aftalesystem, hvor lærer Neumann og klassernes elever forhandler, beslutter og praktiserer et sæt spilleregler, som begge parter forpligter sig til at efterleve, og som det har konsekvenser at overtræde.

»Med aftalesystemet, der tager udgangspunkt i regler, der kendes fra vvs'ernes hverdag på byggepladserne, og vi derfor kaldte skurregler, lykkes det at mindske fraværet, skabe ro og bedre læring, højere trivsel, tættere samarbejde og helt lavpraktisk udvikle fælles ansvar for rengøring og oprydning. Gennem aftalesystemet bliver det desuden åbenbart for

Manden med koppen, Jakob Neumann, til generalforsamlingen i Rør & Blik 31. oktober 2017.

eleverne, at det er et tegn på manglende respekt for kolleger og mester at komme for sent, og at det er en dårlig håndværker, der ikke kan finde ud af at møde til tiden. Rent håndværksmæssigt er der også fremgang at spore. En ekstern evaluering har konstateret, at eleverne er nået gennem et større pensum, er mere sikre i overhøring og teori og præsterer flottere installationer,« fortæller Jakob Neumann, der som lærer også fik noget ud af forsøget med aftalesystemet.

»Jeg gik fra at være faglært til at blive faglærer, som en af kollegerne udtrykte det,« siger Jakob Neumann.

Tilbage til start

Jakob Neumann er i dag som rørlægger og svejser hos Kemp & Lauritzen tilbage, hvor det hele startede, da han i 1985

kom i lære som vvs'er, og hvor han efter en alvorlig arbejdsulykke på Amagerværket i 2008 troede, at vvs-karrieren havde taget slut.

Det havde den så alligevel ikke, og der er Jakob Neumann vældig godt tilfreds med, selv om det ærgrer ham, at hans plan om at lave en ph.d. om håndværkskulturen ikke lod sig realisere.

Til oplysning for læserne er ph.d. en tre årig forskeruddannelse, som forudsætter en akademisk grad som baggrund.

En akademiske grad har Jakob Neumann, idet han er kandidat i filosofi/videnskabsteori og kommunikation fra Roskilde Universitetscenter, men egenfinansieringen af ph.d'en, som kan være en anden forudsætning, kunne han ikke skaffe.

»Jeg har forsøgt, men måtte konstatere, at der ikke var megen sexappeal i mit emnevalg. De potentielle sponsorer ville hellere have noget om, hvordan frafaldet på erhvervsuddannelser kan nedbringes.«

Jakob Neumann er her snart 10 år efter den skete, stadig mærket skaderne fra sin arbejdsulykke.

Hver evig eneste dag laves træningsøvelse, ligesom der cykles, svømmes eller ros i kajak for at holde to diskusprolaps og en nerve, der sidder i klemme i rygsøjlen, indkapslet og på plads.

»Det er møjsommeligt, men er det hele værd, for der gør, at jeg igen kan komme ud og lave rør sammen med drengene fra Rør & Blik,« siger 49-årige Jakob Neumann.

Blik- og Rørarbejderforbundet og Dansk Metal inviterer til møde for akkordholdere, akkorddeltagere og andre interesserede

Mødets tema

Skal vi i fællesskab finde nogle veje til løsning af konflikten vedr. vores prislister med TEKNIQ?

**Mødet afholdes den 09. januar 2018 kl. 13:30
Byggefagenes Hus, Lygten 10, København NV**

Der vil blive udbetalt tabt arbejdsfortjeneste for en ½ dag samt transport efter gældende regler.

Dagsorden:

- Kl. 13:30 Velkomst og kaffe
- Kl. 13:45 Hvorfor er vi samlet i dag?
 - En historisk gennemgang af overenskomstforhandlingerne
 - Hvilke muligheder har vi efter mæglingsskitsen?
- Kl. 14:45 Pause
- Kl. 15:00 Oplæg til gruppearbejde
- Kl. 16:30 Mødes i plenum og gennemgår de enkelte gruppers debatter
- Kl. 17:30 Opsamling og afslutning
- Kl. 18:00 Middag og tak for i dag

På fællessekretariatets vegne
Max Meyer og Kjeld Husted

Fastelavnsfest

Søndag 11. februar kl. 10

Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 NV

- ♥ FASTELAVNSBOLLER
- ♥ JUICE, KAKAO OG KAFFE
- ♥ TØNDESLAGNING
- ♥ LAV DIN EGEN MASKE
- ♥ PRÆMIER TIL DE BEDST UDKLÆDTE
- ♥ SKRUP AF PØLSER, VAND OG ØL

BILLETPRIS FOR BÅDE BØRN OG VOKSNE · 20 KRONER

BILLETTER KØBES I FAGFORENINGEN, DOG MULIGHED FOR, EFTER FORUDBESTILLING, AT KØBE PÅ DAGEN.

FASTELAVNSFESTEN HOLDES SAMMEN MED MALERNES FAGFORENING

Nye pladser

Firma

Blikas Øst
Øens VVS Teknik

Bliktek – Fyn
DTEK

Sven Mortensen VVS
Øens VVS Teknik

DTEK

Andersen & Heegaard

Arbejdspladsen

Agnes Henningsens Vej

Valhøjs Allé 45

Islevgårdsvej 3-5

Nyhavn 31

Tjurgården 134

Tobaksvejen 4 C

Vandtårnsvej 62

Tåsingegade 19

Arbejde

Renovering af køkkener

Renovering badeværelser

Nybyg 23 blokke

Renovering

Renovering

174 kollegie boliger

VVS ombygning

Renovering

Åbningstider

Fagforeningen

Mandag-onsdag: 8.00-16.00

Torsdag: 8.00-17.00

Fredag: 8.00-14.00

Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: 9.00-11.30

Tirsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30

Onsdag: Lukket

Torsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30

Fredag: 9.00-11.30

Ny tillidsmand

Firma

B. Andersen & Lassen A/S
Caverion A/S

Tillidsmand

Allan van Overeem

Karsten Kuno Korsvig

Blokader

Smeden VVS ApS

Gisselfeldvej 10,
2665 Vallensbæk

Nye arbejdsmiljørepræsentanter

Firma

Dehlsen & Sønner A/S
Wicotec/Kirkebjerg –
Borgervænget

Arbejdsmiljørepræsentant

Nikolaj Linnemann

Lars Christiansen

Døde

02. juni 1943

01. marts 1968

28. april 1932

Frits Vagtborg Christensen

John Sand Poulsen

Knud Aage Leihøj

25. oktober 2017

30. september 2017

08. oktober 2017

FØLG DIN FAGFORENING PÅ: RØR OG BLIK facebook

Din gode historie

Ring/skriv idéer og forslag til Utætheden

Kontakt journalist Ivan Enoksen på

40261220 / 35832422 eller ivo@blikroer.dk

A-klubben

Møde hver mandag kl.10.00 i
Byggefagenes Hus

Seniorklubben

Møde sidste mandag i måneden
kl.10.00 i Byggefagenes Hus.

Formand for klubben:
Finn Iwanouw
mobil: 2327 0890

KALENDER

Mandag 27. november

Medlemsmøde i Seniorklubben

Onsdag 06. december

Julefrokost i Seniorklubben

Søndag 10. december

Rør- og Bliks juletræsfest

Tirsdag 09. januar

Møde om akkordforhandlingerne med
TEKNIQ

Fredag 19. januar

Afskedsreception for Bjarne G. Petersen

Julefest

Rør & Bliks traditionsrige juletræsfest
holdes i år søndag 10. december
kl 12.30 - 16.00

Billetter koster 25 kroner pr. person
- både for børn og voksne
Billetsalget er åbnet

Program til Juletræsfesten

12.30: Dørene åbnes
13.00: Levende musik
13.10: Formanden byder velkommen
Julemanden med frue ankommer og
leger med børn og barnlige voksne
14.00: Æbleskiver, gløgg og sodavand
14.30: Underholdning
15.30: Uddeling af godteposer
16.00: Farvel og kom godt hjem